

Itämeri-parlamentaarikkojen vaikuttamismahdollisuutta tulisi hyödyntää

Christina Gestrin

Alueiden merkitys on kasvanut EU:n laajentumisen myötä. Viimeaikaiset globaalit talousongelmat ovat myös johtaneet siihen, että maantieteellisesti ja kulttuurisesti yhteneväiset maat tiivistävät yhteistyötään. Pohjoismaiden EU-parlamentaarikkojen aloitteesta alkunsa saanut EU:n alueellinen Itämeristrategia on hyvä esimerkki tästä. Pohjoismaista yhteistyötä lisätään juuri nyt tuntuvasti ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa. Ympäristöyhteistyötä on toki harjoitettu jo vuosikymmeniä. Helcom:n perustamisesta onkin kulunut jo neljäkymmentä vuotta. Paljon on tehty, mutta paljon on vielä tekemättä.

Keskeinen parlamentaarinen toimija ja yhteistyöelin Itämeren alueella on myös Itämeren parlamentaarikkokonferenssi, BSPP, jossa toimin Pohjoismaiden neuvoston edustajana ja puheenjohtajana vuosina 2008 -2011. BSPP kokoaa parlamentaarikkoja Itämeren alueen 27 alueellisesta ja kansallisesta parlamentista mukaan lukien Euroopan parlamentti, Pohjoismaiden neuvosto ja Baltian neuvosto.

Helsingin komission (HELCOM) toimintasuunnitelma, joka hyväksyttiin vuonna 2007 ja jonka tavoitteena on luoda hyvä Itämeren ympäristö vuoteen 2021, on tärkeä strateginen ja poliittinen työväline. Ohjelman painoarvo kasvoi siitä, että se sisällytettiin EU:n Itämeristrategiaan vuonna 2009. BSPP:n toteutus on valitettavasti hidasta. Pohjoismaiden neuvosto ja BSPP vaativat toistuvasti hallituksia kiirehtimään kansallisten ohjelmien täytäntöönpanoa, jotta aikataulusta ei jäädä jälkeä. Kööpenhaminan ministerikokous lokakuussa 2013 oli tärkeä prosessin uskottavuuden kannalta. Siitä selvittiin rimaa hipoen, yhteisymmärryksen saavuttaminen kokouksessa osoittautui luultua vaikeammaksi. Ilmassa on tällä hetkellä merkkejä siitä, että vahvempaa poliittista tukea tarvitaan, mikäli haluamme pitää Itämeren ympäristönsuojelun alueellisen yhteistyön keskeisenä prioriteettina.

EU:n Itämeristrategia on työväline monipuoliselle Itämeren alueen kehitykselle ja alueen kansainvälisen kilpailukykyyn vahvistamiselle. On tärkeää, että strategia yhtenäistetään tiiviisti Pohjoiseen ulottuvuuteen, jotta voidaan varmistaa kaikkien alueellisten toimijoiden yhteistyö ja osallistuminen ympäristöongelmien ratkaisemiseen.

Itämeri-parlamentaarikoiden kokouksessa Euroopan parlamentissa tammikuussa tapasimme komission EU- Itämeristrategian asiantuntijan Lina Marcinkuten. Huolestuin kun kuulin hänen huomauttavan siitä, että jäsenmaiden kiinnostus alueellisiin strategioihin on hiipumassa. Ei voi olla niin, että luovumme vapaaehtoisesti tärkeimmästä työvälineestämme, minkä avulla voisimme pelastaa Itämeren ympäristön sekä vahvistaa alueen taloutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia. Olen siksi erityisen iloinen Turussa kesäkuun alussa järjestettävistä Itämeri -aiheisista kokouksista. Toivon, että järjestävät tahot kutsuisivat kansanedustajia ja ministereitä kaikista Itämeren valtioista tilaisuuksiinsa. On tärkeää, että viimeisten vuosien positiivinen toiminta saa myös tulevaisuudessa vahvan poliittisen tuen. Parlamentaarisisilla elimillä on tärkeä tehtävä keskustelufoorumina ja sitä kautta asioiden eteenpäin viemisellä.

Christina Gestrin,
kansanedustaja,
Ruotsalainen eduskuntaryhmä

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).